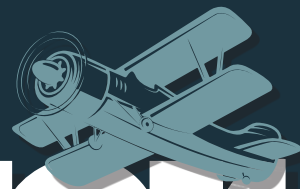

HISTORICAL FLYING CLUB

newsletter

02/2022

Vážení členové HFC, letošní rok plný významných výročí jsme nazvali rokem Metoděje Vlacha. Ten poprvé vzletl na svém jednoplošníku právě před 110 lety, v pátek 8. listopadu 1912. Nadační fond, který nese jeho jméno, se snažil téměř pět let, aby významní čeští letečtí historici uznali Vlachův stroj coby první české letadlo. Dnes již o prvenství Metoděje Vlacha nikdo nepochybuje a jeho rodina, vnuci a pravnucci s radostí sledují, jak nadační fond i město Mladá Boleslav o jeho památku pečují.

Na letošním Dobovém leteckém dnu jsme památku Metoděje Vlacha připomněli a také to, že replika jeho letadla, která vznikla přesně před 20 lety, byla poprvé představena veřejnosti právě na prvním Dobovém leteckém dnu v roce 2002.

K těmto zajímavým výročím se řadí také to naše. Historical Flying Club byl založen v únoru 2012 právě před 10 lety a za toto období se může pochlubit celou řadou aktivit. Patří sem podpora stavby letadla Morane Saulnier BB, nákup motoru Rotec 2800, financování stavby repliky letounu Zlín XII, finanční podpora Aeroklubu Mladá Boleslav při opravě větroně L-13 Blaník a také financování našeho doposud největšího projektu, stavby repliky letounu Sopwith Triplane. Jsem velice rád, že se naše základna rozrostla na téměř 90 členů a byl bych potěšen, kdybychom v rámci našeho výročí společně toto číslo dotáhli na krásně kulatou stovku.

Přeji vám všem krásné a pohodové léto a budu se těšit na naše společné setkání v úterý 6. září, kdy si nejen společně zalétáme, ale kdy toto naše kulaté výročí také oslavíme.

Vladimír Handlík

13. DOBOVÝ LETECKÝ DEN HISTORICAL AIRSHOW 2022

Dosud největší letecká show uzavřela v sobotu 18. června dvacetiletou sérii Dobových leteckých dnů. Myšlenka uspořádat podobnou akci vznikla při prvním představení repliky letadla Metoděje Vlacha v roce 2002, kdy pořadatelé, Aeroklub Mladá Boleslav a Nadační fond letadla Metoděje Vlacha, chtěli nový stroj představit veřejnosti ve společnosti dalších historických letadel. A tak vznikla tradice, při které pořadatelé připravili postupně 13 Dobových leteckých dnů, které pro čím dál tím větší zájem ze zahraničí nazvali také „Historical Airshow“. Pracovní tým, který pod vedením předsedy Aeroklubu Zdeňka Ježka a předsedy správní rady Nadačního fondu letadla Metoda Vlacha Vladimíra Handlíka připravoval celou akci více než tři čtvrtě roku, odvedl velký kus práce. V letošním roce byl letecký den věnován výročí 110 let od prvního vzletu letadla Metoděje Vlacha, který v Mladé Boleslavi postavil jako první Čech letadlo vlastní konstrukce a sám na něm vzletl. Právě proto byli kromě jiných VIP hostů pozváni i potomci Metoděje Vlacha.

Hlavní letecká show začala ve 13 hodin seskokem parašutisty s českou státní vlajkou za zvuku české státní hymny na počest pilotů padlých ve druhé světové válce. Pak začal již pestrý, a hlavně rychle se střídající letový program. Moderátory byli Alena Zárybnická, známá z řady televizních pořadů, a pilot UL letadel Robin Panuš. Průlet letounu Jak 52 s pilotem Mirkem Červenkou zaburácel nad diváky a v krásné

ukázce letecké akrobacie předvedl vysokou pilotáž. Dva letoun WACO s piloty Tomášem Valentou a Michaelem Oeljeklausem s burácejícími hvězdicovými motory o výkonu 300 koní ukázaly divákům, jak se létalo v letech 1935–1939. Vynikající skupina „Follow me“ složená ze čtyř letounů Trenér předvedla nádhernou slétanost a skupinové vystoupení. Zvláštní číslo programu připravila firma Nisa Air s vrtulníkem Robinson R22, který po krátké ukázce přistál na střechu osobního automobilu Škoda Kodiaq. Skupina čtyř Buckerů Jungmann s piloty Petrem Handlíkem, Miroslavem Červenkou, Markusem Gilchem a Arturem Düsterhöftem před-

váděla let ve skupině v barvách naší červeno-modrobílé vlajky s následnou akrobacií. Na řadu pak přišla ukázka historických větroňů L-13 Blaník a VT-116 Orlík, kterou doplnil krásnou akrobacií na větroni LF-107 Luňák David Jágr.

Žádný letecký den se nemůže obejít bez skupinové akrobacie, na kterou se všichni diváci těší. Letos se opět převedla skupina The Flying Bulls

s piloty Stanislavem Čejkou, Janem Tvrdíkem a Janem Rudziňským doplněná o nového pilota Martina Špačka. Skupina létala na připravenou hudbu za krásného komentáře Petra Jirmuse, mistra světa v akrobacii z roku 1984.

Letouny DH 82 Tiger Moth a Miles Magister, které přilétly z letiště Podhořany, přiblížily dobu druhé světové války, kdy na těchto letounech létali v An-

gii i naši piloti. Letku přivedl do Mladé Boleslavi letecký nadšenec a sběratel Richard Santus. Krásnými průlety se předvedly historické letouny Stinson Reliant MK.II a DHC-2 Beaver z letiště Líně u Plzně. Historický letoun Jak C-11 v ukázce předvedl pilot LOM Praha Tomáš Bruščík. Ze země ho sledovali piloti Jaroslav Rákos, Antonín Dytrich a Emil Příkladný, kteří na těchto strojích v sedmdesátých letech ve skupině v Mladé Boleslavi létali. Diváci napjatě očekávali výsadek parašutistů z letounu Dakota DC-3 na dobových kulatých padácích. Vše se nakonec podařilo, i když jeden z parašutistů na téměř neřiditelném padáku přistál mezi diváky, kteří se ochotně rozestoupili a nechali ho dopadnout.

Krásnou ukázkou letounu Hawker Hurricane předvedl pilot Radim Vojta. Diváci s nadšením sledovali bojové průlety a zaposlouchali se i do krásného zvuku dobového leteckého motoru Merlin. K pozemním ukázkám patřila nejen vojenská bojová technika v čele se statickým letounem

Supermarine Spitfire ve skutečné velikosti, ale i spanilá jízda historických automobilů a traktorů. Z nadačních letadel viděli diváci Be-60 Bestiola, Racek PB-6 a Klemm L25 v krásných pomalých průletech. Pak přišly na řadu vojenské letouny. Záchranářský vrtulník PZL W-3A Sokol a v průletu CASA C-295, která při nízkých průletech otevřela rampu v zadní části.

Na řadu přišly další letecké originály North American P-51D Mustang z Německa a námořní stíhačka Vought F4U Corsair z rakouského Salzburgu ze stáje Red Bull, které předvedly nádherné letové ukázky za zvuku burácejících leteckých originálních motorů. Letoun Corsair po přistání návštěvníkům předvedl sklopení křídel, jak to bylo nutné pro uložení do podpalubí letadlové lodě. Unikátní letecké číslo, které nebylo ještě nikdy na žádném leteckém dnu, předvedli bývalý dvojnásobný mistr světa v letecké akrobacii Petr Jirmus a současný

mistr světa a pilot Red Bull Air Race Martin Šonka. Diváci tak mohli sledovat a porovnat, jak se létala akrobacie před 35 lety a jak dnes.

E1, Fokker D8 a Morane Saulnier BB. Dobu aviatiky, tedy období před první světovou válkou přiblížil francouzský letoun Caudron G3 s pilotem Petrem Handlíkem.

Úplný závěr leteckého dne patřil doslova setkání věků. Nad mladoboleslavským letiš-

těm několikrát nízko prolétl dopravní letoun Boeing 737-800 Max a poté vzlétly symbolicky dva nejstarší létající stroje, a sice letadlo Metoděje Vlacha a Grade na počest našeho boleslavského průkopníka letectví Metoděje Vlacha.

Letecký den se opravdu podařil, byl opravdu největším, který se nám podařilo zorganizovat a patří velký dík všem, kteří se o to zasloužili.

Vladimír Handlík

VZPOMÍNKA NA IVANA ŠPANIELA

stojí u hrobu bývalého francouzského vojáka, důstojníka 3. koloniálního dělostřeleckého pluku, který se mezitím stal 3. námořním dělostřeleckým plukem. Rozhodl se památku tohoto výjimečného muže uctít a neúnavně se za tímto cílem vydal.

Vzpomínkové setkání na Ivana Španiela se uskutečnilo 30. června 2022 v Praze na Vyšehradě za přítomnosti celé řady významných osobností. Armádu ČR zastupoval generálmajor Střecha, nechyběli vedoucí vojenské mise na francouzském velvyslanectví v Praze, konzulární rada francouzského velvyslanectví v Praze, dále president nadace LECLERC de HAUTELOCQUE generál Michel, pan Michel Andreu Sanchez, regionální radní a starosta města Erstein, kde Ivan Španiel padl, delegace z 3^oRAM složená z velitele sboru, vyššího důstojníka, presidenta poddůstojníků, ale především 8 zástupců rodiny Španielových.

Poručík Ivan Španiel byl československý důstojník, který se přihlásil v roce 1940 do francouzských vojenských sil. Během roku 1941 vstoupil do divize LECLERC v Africe a zúčastnil se řady bitev na tamním válečném poli. V srpnu 1944 v rámci spojeneckého vylodění přistál ve Francii na pláži Utah a zúčastnil se tažení v Normandii i osvobození Paříže. Bojoval ve Vogézách, v Alsasku se 24. listopadu 1944 účastnil osvobození Štrasburgu. Dne 30. listopadu 1944 byl smrtelně zraněn palbou nepřátelské baterie.

Před třemi lety zaujal příběh Ivana Španiela Francouze Christophe Cheneau, který se právě usadil v Praze a je členem Národního svazu bojovníků. Na vyšehradském hřbitově spatřil dřevěný kříž zdobený bordurou v barvách francouzské vlajky - pochopil, že

Po slavnostním aktu na Národním hřbitově na Vyšehradě se účastníci přesunuli do Leteckého muzea Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, kde následovaly letové ukázky francouzských a československých letadel od první světové války až po 30. léta. Závěr patřil seskoku parašutistů s obří francouzskou a českou vlajkou za zvuku francouzské a české hymny.

Slavnostní den plný emocí, úcty a potvrzení francouzsko-českého přátelství byl zakončen setkáním v letecké kavárně.

Arwa Oeljeklaus

Sopwith Triplane: Náš projekt v plném tempu

Práce na stavbě trupu repliky Sopwith Triplane jsou dokončeny, začala instalace nádrží, řízení, palubních přístrojů a rozmístění ovládacích prvků v kabině tak, aby byly nejen shodné s originálem, ale příjemné pro pilotáž.

Kromě trupu, podvozku a ocasních ploch jsou dokončeny také nosníky a žebra pro všechna tři křídla. Konstrukce křídel bude kompletována po převozu trupu do Mladé Boleslavi, kde proběhne

nejprve montáž motoru, poté i veškeré kabeláže, vedení paliva a dalších prvků.

Letoun si v dílně Petra Taxe v Hodkovičkách prohlédl president HFC dr. Michael Oeljeklaus, který si také vyzkoušel velikost pilotního prostoru a snadnost nastupování. Motorový kryt byl vyrobený z hlubokotažného hliníkového plechu tl. 1,6 mm kovotlačitelským způsobem přesně tak, jak byl zhotoven u originálu. Celý letoun bude

vybaven profilovými ocelovými dráty, stejně jako u originálu, které se v současné době vyrábějí pouze ve Skotsku. S výrobcem je již jednáno.

Na podzim bude trup přivezen do leteckého muzea a v závěru roku by měl v muzeu stát kompletní letoun v kostře, vybavený motorem i kompletní instalací. Zimní měsíce budou využity pro potažení a nabarvení letounu a na jaře roku 2023 by měly začít provozní zkoušky. Vladimír Handlík

ROK METODĚJE VLACHA V MLADÉ BOLESLAVI

Dne 8. listopadu 2022 uplyne 110 let od vzletu prvního českého letounu, a sice letadla Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi. Proto jsme celý letošní rok nazvali Rok Metoděje Vlacha. K tomuto výročí se váže v průběhu roku 2022 několik připomínkových akcí.

První byl Dobový letecký den v sobotu 18. června. Letadlo Metoděje Vlacha tam přijíždělo na start v doprovodu dvou traktorů „ Svoboda“, protože právě při prvním vzletu letadla Metoda Vlacha byl pan Václav Svoboda, pozdější majitel továrny na výrobu traktorů v Kosmonosích. Oba pánové se znali, oba pracovali v továrně Laurin & Klement a oba se pokoušeli stavět letadla. Pan Václav Svoboda dokonce sestrojil jednoválcový letecký motor, ale ten nebyl nikdy do letadla zamontován. Replika Vlachova letadla, postavená ve skutečné velikosti, předváděla v závěru leteckého efektní ukázkou evokující rok 1912 a první let českého stroje...

Vnuci Metoděje Vlacha paní Marie Kroutilová a pan Zdeněk Vlach se se svými dětmi zúčastnili nejen leteckého dne, ale i oslavy o týden později v Mladé Boleslavi.

Dopoledne přijal potomky Metoděje Vlacha na boleslavském magistrátu pan Robin Povšík, náměstek primátora. Ve svém projevu připomněl nejen péči magistrátu a Nadačního fondu o památku Metoděje Vlacha v Mladé Boleslavi, ale i stavbu pomníku Metoději Vlachovi přímo na místě, kde v roce 1912 vzletl. Stavbu pomníku zajistil Nadační fond s podporou města a po dokončení jej předal městu. Paní Marie Kroutilová a pan Zdeněk Vlach pak převzali od náměstka primáto-

ra sošku boleslavského elegána, knihu o historii města a také pamětní list k výročí 110 let prvního vzletu Vlachova letadla. Naši hosté pak zastavili

u pomníku Metoděje Vlacha, kde proběhlo společné fotografování.

Odpolední program pokračoval v leteckém muzeu vernisáží výstavy o životě, létání i dalším životním osudu Metoděje Vlacha. Moderátor Luboš Dvořák pozval po krátkém filmu k mikrofonu Vladimíra Handlíka a společně přiblížili motivy výstavy, osobnost Metoděje Vlacha i činnost Nadačního fondu letadlo Metoda Vlacha, který v Mladé Boleslavi působí již 20 let a za tu dobu postavil 13 replik historických letadel a spolupřádal 13 Dobových leteckých dnů.

Na vernisáž navazoval křest nové knihy o Metoději Vlachovi „Touha vzletnout“, kterou za podpory Vladimíra Handlíka a rodiny Metoda Vlacha připravil pan Petr Kolmann. Tuto vůbec první knihu o Metoději Vlachovi vydalo Muzeum Mladoboleslavsko. Jeho ředitelka paní Mgr. Kateřina Jeníčková krátce přiblížila činnost Muzea Mladoboleslavsko včetně poboček.

Autor knihy Petr Kolmann uvedl, že hlavní myšlenkou bylo sestavit knihu s množstvím přímých vzpomínek všech, kteří dobu aviatiky v Mladé Boleslavi zažili. Proto v ní najdete paměti nejen Metoděje Vlacha a jeho pomocníků Vítka a Ševíta, ale i vzpomínky syna Zdeňka Vlacha a také vnuků, paní Kroutilové a pana Vlacha. Kniha popisuje i pozdější dějiny jako například vznik nadačního fondu, stavbu pomníku a stavbu leteckého muzea. Program vernisáže i křtu nové knihy doprovodil krásnými melodiemi pianista Pavel Bureš.

V závěru akce byla kniha pokřtěna a uvolněna k prodeji. Většina hostů si knihu ihned zakoupila a dala si jí od autora i od potomků Metoděje Vlacha podepsat. V závěru paní Kroutilová a pan Vlach vyjádřili poděkování za to, jak město, Muzeum Mladoboleslavsko, nadační fond i letecké muzeum pečují o památku jejich dědy Metoděje Vlacha.

Vladimír Handlík

